

Investitorski urbanizam nastavlja da divlja: Beograd na vodi se širi

Da li se sećate noći između 24. i 25. aprila 2016. godine, kada je grupa maskiranih muškaraca, sa fantomkama i palicama, bagerima [srušila čitav deo grada u Hercegovačkoj ulici](#) u Beogradu kako bi “oslobodila prostor” za izgradnju onoga što danas znamo kao Beograd na vodi?

Kada vlast više nije mogla legalnim putem da ukloni objekte koji su “smetali” izgradnji “najlepšeg dela Beograda” kako to Aleksandar Vučić voli da kaže, pribegli su mafijaškim metodama. Podsetimo da je noćni čuvar, koga su te večeri maskirani kriminalci vezali prilikom rušenja, primljen u bolnicu u predinfarktnom stanju i mesec dana kasnije [preminuo](#). Noćni čuvar Slobodan Tanasković će ostati zapamćen kao prva žrtva Beograda na vodi.

Na potezu od Brankovog mosta do mosta Gazela proteklih godina je izgrađeno naselje Beograd na vodi u kojem se mnogi stanovi prodaju za više od million evra. U sklopu ovog naselja se otvorio i tržišni centar “Galerija”, sa prodavnicama većinom luksuzne robe u kojima radnička klasa nema šta da traži, osim ako u njima ne radi.

U pitanju je jedan od ključnih korupcijskih projekata SNS režima. Svi to znamo, ali nemamo dokaze jer živimo u društvu u kojem su sve poluge moći u rukama političke mafije.

U Hercegovačkoj su pre rušenja živele mnoge porodice, i to dobrim delom ljudi ispod granice siromaštva, uključujući Rome koji su jedva krpili kraj sa krajem. Država je u saradnji sa privatnim kapitalom nasilno počistila sirotinju da bi napravila mesta za novi deo Beograda, namenjen isključivo bogatima.

O tome šta je Beograd na vodi, koliko je loš kvalitet gradnje, u kom su sada stanju stanovi napravljeni pre par godina nećemo trošiti reči. Ono na šta želimo da skrenemo pažnju je mehanizam u kome je ovaj projekat korišćen kao ključni oblik interne korupcije – u kojem kriminalni SNS režim uslovljava sopstvene članove, saradnike i dužnike da kupuju stanove u Beogradu na vodi, kako bi se odužili za nameštene poslove, funkcije, i kriminalne šeme preko kojih su stekli svoja bogatstva. Vidimo da su vlasnici stanova u ovom naselju politički funkcioneri, pripadnici mafijaških klanova, estradne zvezde bliske režimu, i mnoštvo stranaca.

Javna je tajna da strani političari, većinom sa Zapada, peru pare u Srbiji kroz kupovinu stanova u Beogradu na vodi. Vlast pruža bezbedno utočište sumnjivom stranom kapitalu u zamenu za deo kolača, usluge i druge dogovore o kojima javnost naravno ništa ne zna već samo nagađa.

Pošto kapitalistička alavost ne zna za granice, i pošto je Beograd na vodi tako uspešan projekat, sada je na red došlo širenje Beograda na vodi a [Terazijska terasa](#) je sledeća na redu za džentrifikaciju. Plan za dalju ekspanziju bogataškog naselja na reci uključuje Beogradski sajam i Čukarički rukavac a nedavno je u njega dodata i Terazijska terasa. Kao kancer koji se nezaustavljivo širi, Beograd na vodi nastavlja da guta ostatak grada, isterujući radničku klasu ka prigradskim naseljima, i dalje.

Ako pogledamo slične projekte džentrifikacije po svetu, jedan od ciljeva je uvek oterati siromašne kako bi se stvorila povoljna klima za skupe nekretnine, poslovne objekte, i firme. Na prostoru Terazijske terase koja obuhvata park ispod hotela "Moskva", Kameničku ulicu i Zeleni venac ima na desetine stambenih zgrada i kuća sa ljudima koji tu žive generacijama. Ovo nije bogataški kraj. Iako je u centru grada, tu većinom živi radnička klasa u porodičnim nekretninama starim po 70 i više godina.

Videćemo kako vlast planira da sprovede ovaj projekat u delo, budući da bi morala da razruši desetine stambenih objekata, a na osnovu dosadašnjih izjava građana lokalne zajednice, oni ne nameravaju da se tek tako pokupe i odu. A i kuda bi otišli ljudi kojima je to jedini krov nad glavom? Država do sada nije ispostavila nikakve ponude otkupa zemljišta, alternativnog smeštaja, ili bilo koje rešenje koje bi uzelo u obzir potrebe lokalne zajednice. Čak i da vlast nešto ponudi, znamo da su te ponude po pravilu neadekvatne i na štetu građana.

Sa druge strane, ne treba zaboraviti da su se tokom proteklih meseci širom Srbije uspostavili direktnodemokratski narodni zborovi. Zato je samoorganizovani otpor naroda logičan korak u odbrani Terazijske terase. Nije rešenje organizovanje performativnih protesta ispred državnih institucija, jer će one uvek delovati nasuprot narodnom interesu.

Potrebno je da se samoorganizujemo na lokalnu i stvorimo strukture koje će moći fizički, direktnom akcijom da spreče nasilna rušenja, iseljenja, i širenje divljeg, investitorskog urbanizma, a na štetu naroda.